

**MESAJ LA ÎMPLINIREA A 30 DE ANI DE LA HIROTONIA
ÎNTRU ARHIEREU A PRAEFERICITULUI
PĂRINTE PATRIARH DANIEL
(4 MARTIE 1990)**

† Timotei,
Arhiepiscop al Aradului

Sărbătorire în lumina Providenței

Așa cum este cunoscut, la data de 4 martie 2020 se împlinesc 30 de ani de la hirotonia întru arhiepiscop al Preafericitului Părinte Patriarh Daniel.

Fiecare eveniment aparține în viața omului, care dă un rost tainic în curgerea ei într-un chip firesc, îl înțelegem ca pe un dar al Providenței. Căutând a pătrunde și în semnificația zilei de referință nu doar pentru Întâistătătorul Bisericii Ortodoxe Române, ci și pentru istoria acesteia, se ivește îndatorirea de a aduce slavă lui Dumnezeu pentru binefacerile ce le revarsă peste toți.

Îndebște suntem familiarizați cu imnul unora din Sfintele Taine ale Bisericii, ce au în vedere o consacrare, cum este hirotonia sacerdotală în fiecare dintre treptele ei, care glăsuiește: „Slavă Ție, Hristoase Dumnezeule, lauda Apostolilor și bucuria mucenicilor. A căror propovăduire este Treimea cea de o ființă”. Acest tropar afirmă harul mântuitor în succesiunea apostolică și mărturisește propovăduirea învățaturii despre Dumnezeu în Sfânta Treime și trăirea în adevărul credinței cu smerită jertfelnicie, aducând totdeauna mulțumire Providenței care pe toate le întocmește spre binele tuturor. Cu trimitere la închinarea întregii vieți lui Dumnezeu de către cel ce s-a învrednicit de cea mai înaltă treaptă a preoției, se poate apela la voința generală a poporului drept-credincios, care într-un glas confirmă cinstirea de a-l întrona în locul de călăuzire spre cele nepieritoare.

Născut într-o familie consacrată școlii ce înseamnă educație și învățatură aleasă, cu înzestrare de bună chivernisire atât în cele materiale, cât și în cele spirituale și cu aplecare deosebită pentru lucrarea preoțească prin cele trei misiuni de seamă, adică învățătoarească, slujitoare a celor sfinte și conducătoare, Preafericitul Părinte Patriarh Daniel s-a pregătit cu sârguință la înalte instituții de învățământ din țară și de peste hotare, pe care mai apoi le-a și reprezentat cu cinste pentru a putea răspunde oricând și la cel mai înalt nivel chemărilor

Bisericii în slujirea lumii contemporane. În acest fel este întâmpinată ziua amintită a anului 1990, început de Mărțișor, vestitorul primăverii, a înnoirii firii întregi și în primul rând, desigur, a oamenilor, deopotrivă a țării și a Bisericii. Cu privire la cadrul general, perioada s-a înscris în istorie într-un mod măreț cu jertfa peste care a tronat speranța instaurării biruinței binelui. Presa bisericească locală consemna, între altele, următoarele: „După un răstimp de aproape șase ani în care Arhiepiscopia Timișoarei și Caransebeșului a fost văduvită de prezența unui episcop-vicar, la care avea dreptul în conformitate cu hotărârile Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, a sosit și clipa mult așteptată, sub auspiciile maiestuoasei Revoluții românești din decembrie 1989, care a înlăturat obstacolele și imixtiunile dictaturii totalitariste și ateiste în viața religioasă de pe meleagurile țării noastre. Astfel, pe temeiul propunerii Înaltpreasfințitului Mitropolit Nicolae, Sfântul Sinod a procedat la alegerea noului episcop-vicar al Arhiepiscopiei din confiniile de apus ale României în persoana Preasfințitului dr. Daniel Ciobotea Lugojanul. În zilele de 3 și 4 martie 1990, Catedrala Mitropolitană din orașul martir și erou al Banatului a devenit neîncăpătoare pentru mulțimea credincioșilor și invitaților dornici să asiste la hirotonia și instalarea noului episcop-vicar, moment ce avea loc, ca o punte peste timp, în aceeași duminică în care cu 28 de ani în urmă s-a instalat IPS Mitropolit Nicolae la cârma destinelor vieții bisericești bănățene – simbol al continuității vieții noastre bisericești pe aceste meleaguri” (arhid. dr. Silviu Anuichi, „Un important eveniment în viața bisericească bănățeană”, în *Altarul Banatului*, Timișoara, anul I, 40, nr. 3-4, 1990, p. 7; a se vedea și Idem, „Hirotonia noului episcop-vicar al Arhiepiscopiei Timișoarei”, în *Biserica Ortodoxă Română*, anul CVIII, nr. 3-4, 1990, pp. 26 și urm.).

Candidatul la arhierie înscrisa în ajunul promovării o amplă activitate cu realizări dintre cele mai apreciate atât în țară, cât și în străinătate, prin toate dând o garanție solidă împlinirilor viitoare spre afirmarea continuă a Bisericii noastre în lumea creștină. Potrivit rânduielii, solemnitatea ceremoniei începea cu ipopsifierea îndată după Vecernia din preziua de 3 martie, adică adresarea din partea soborului slujitor către candidat a chemării la treapta arhieriei în temeiul alegerii de către înaltul for al Bisericii la care alesul răspunde „cu frică de Dumnezeu... și supunere cu bucurie sfântă la greaua sarcină a arhieriei” ce i se încredințează. La locul de cinstire, ipopsifiul a fost condus de doi dintre arhieriei soborului hirotonisitor, unul fiind și semnatarul acestor rânduri, acum retrăind emoțiile comune tuturor celor de față. Deja de la acest ceas al serii, ca pe tot parcursul praznicului, mulțime de credincioși s-au adunat să pecetluiască un act de mare însemnătate pentru viața religioasă din Banat și nu doar pe plan local, ci și pentru întreaga Biserică. Felicitările s-au exprimat de acum odată cu înmânarea florilor sau darurilor, simboluri ale atașamentului sau

ascultării față de cel ce devenea, împreună cu mitropolitul, păstorul iubit, răspunzător pentru oile cuvântătoare.

Ziua următoare, însorită, făgăduia orizontul luminos al celui la care lua aminte întreaga asistență, dându-i asigurarea credincioșiei după toate prevederile bisericești. În mijlocul unui mărit sobor de arhieriei, preoți și diaconi, înconjurat de mulțimea într-o ordine admirabilă, începând cu autoritățile de stat, cu reprezentanți ai științei și culturii, ai conducătorilor de unități reprezentative pentru diferitele planuri ale activității publice, continuând cu oameni din multiplele straturi ale societății, ipopsifiul pășea la treapta arhieriei la vremea rânduită din slujbă, înaintând pe potnoja sau imaginea vulturului, grăitor pentru ceea ce înseamnă înălțime spirituală, viziune pătrunzătoare și putere neîmpuținată, spre cei ce urmau să împărtășească harul prin punerea mâinilor arhieriești. Apoi a rostit, potrivit întrebărilor, simbolul credinței în toată cuprinderea sa dogmatică și morală. Citirea răspicată înlesnea asimilarea conținutului cu încărcătura lui emoțională, transmisă odată cu apelul la cugetare sfântă asupra mărturisirii Ortodoxiei, constituind temei de luare aminte pentru întreaga asistență asupra răspunderii pe care o are fiecare ființă în fața lui Dumnezeu și a oamenilor. Cercarea și desemnarea ipopsifiului au fost percepute la un nivel de sinceră conștientizare din partea tuturor, avându-se în vedere că acesta ilustra excepțional importante catedre de teologie, următor fiind unor dascăli de frunte, ca regretatul părinte profesor Dumitru Stăniloae și cunoscutul duhovnic, arhimandritul Ilie Cleopa, stareț al Mănăstirii Sihăstria, metania mărturisitorului.

Emoția generală s-a făcut simțită ca un dar al Providenței pentru evlavia credincioșilor, ziua destinată evenimentului fiind însăși Duminica Ortodoxiei, a credinței celei drepte, a biruinței sfințelor icoane ca expresie fundamentală a crezului nostru. Astfel, cu inimile înălțate, întreaga Biserică a participat la momentul hirotoniei, în cadrul Sfintei Liturghii a Sfântului Ierarh Vasile cel Mare, conform tipicului grăitor pentru perioada Triodului, pilduitoare pentru ceea ce înseamnă prezența Mântuitorului în viața creștină și rostul ucenicilor Săi și al urmașilor acestora în îndrumarea ei. Investiția ce a urmat rugăciunilor Sfintei Taine a conturat măiestrit imaginea noului ierarh, aducând în sufletele tuturor certitudinea împlinirii în chip strălucit a doririlor nutrite pentru viitor și cu prețuire exprimate. Întâia binecuvântare arhierescă dată celor de față a fost primită cu evlavie aleasă, confirmând conștiința lucrării Proniei cerești. De atenția cuvenită s-au bucurat citirea și înmânarea actului sinodal de numire a noului Episcop-vicar, ca și a Decretului de recunoaștere din partea statului a acestuia, precum și momentul înmânării toiagului arhieresc ca semn al misiunii ce-i revine. Despre realitatea lucrării sfinte, noul hirotonit a cuvântat la încheierea festivității de instalare, împletind cele ale minții cu cele ale inimii.

Încheierea slujirii din incinta catedralei s-a făcut la troița din fața ei prin panihida în memoria eroilor martiri ai Revoluției românești și ca semn al cinstirii tuturor celor ce s-au jertfit dintotdeauna pentru patrie, neam și Biserică. În sala de festivități a Centrului eparhial a urmat recepția tradițională în cadrul căreia, pe lângă rostirea cuvântărilor propriu-zise, au fost ținute alocuțiuni adecvate momentului de către ierarhii, personalitățile oficiale, reprezentanții cultelor și învățământului teologic, precum și de apropiați ai noului Episcop-vicar, răspunzând acesta prin a aduce mulțumire lui Dumnezeu pentru cele plinite și oamenilor pentru simțămintele arătate, exprimând dorința ca cele ale învățaturii să rodească în cele ale vieții spre binecuvântare.

Desigur că de la această treaptă cel rânduit avea să le urce pe următoarele până la cea patriarhală, ctitorind mult dorita Catedrală a Mântuirii Neamului. La Altarul acesteia, ca și în toată vremea și în tot locul de slujire, va purta în inimă convingerea înscrisă în una dintre pastoralele adresate păstoriților săi: „Hristos Cel Înviat este prezent și lucrător în Sfânta Taină a Preoției întrucât treptele și numele de diacon, preot și episcop sunt nume hristologice, adică mărturii ale lucrării lui Hristos în Biserica Sa, El fiind Slujitorul (Diaconul), Marele Preot și Episcopul («Păstorul și... Păzitorul șEpiscopulș sufletelor voastre», cf. I Petru 2, 25). Însuși Mântuitorul a făgăduit că este prezent în cei pe care El îi trimite ca să-L mărturisească: «Cel ce vă ascultă pe voi, pe Mine Mă ascultă» (Luca 10, 16), sau «Cel care primește pe cel pe care-l voi trimite Eu, pe Mine Mă primește» (Ioan 13, 20). Prin aceasta se vede cât de mare și sfântă este lucrarea lui Hristos în Biserică prin preoții Lui sfințiți de Duhul Sfânt ca să păstorească Biserica lui Dumnezeu” („Hristos Cel răstignit și înviat – Mirele Bisericii”, în † Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, *Făclii de Înviere*, ed. III, București, 2008, pp. 179-180).

Amintirea zilelor menționate înseamnă și retrăirea lor cu mulțumirea firească de a vedea împlinite pe parcursul celor trei decenii de slujire, multiplu al numărului sfânt, doririle și așteptările împărtășite odinioară, spre a le reinnoi cu acest soroc, dar și cu aceeași emoție care însoțește și celelalte date sărbătorești din viața și activitatea Preafericirii Sale, nădăjduind cu tărie că Providența însăși va veghea mereu asupra întregii lucrări a Bisericii Ortodoxe Române.